

- Pejačević; istoga dana imenovan je banom Aleksandar Rakodczay.
- aug. 6. odstup vlade iz redova članova hrv.-srp. koalicije.
 - dec. 12. raspušten je hrvatski sabor, u kojem je većina stavila prijedlog, da se ban Rakodczay stavi pod optužbu.
- 1908. jan. 8.** odstupio Aleksandar Rakodczay, a banom imenovan barun Pavao Rauch.
- febr. 28. održani su izbori, za kojih ban Rauch nije dobio ni jedan mandat, a hrv.-srp. koalicija 57.
 - marta 12. otvoren hrvatski sabor, no već 14. odgođen kraljevskim otpisom od 3. marta na neizvjesno vrijeme, a da se nije ni konstituirao.
- 1909. jan. 15.** državni odvjetnik zagrebačkoga sudbenoga stola diže optužbu protiv 53 Srbina zbog veleizdaje.
- od 3. marta do 5. oktobra veleizdajnička parnica pred zagrebačkim sudbenim stolom.
 - od 9. do 22. dec. tako zvani Friedjungov proces pred porotom u Beču. Povod bješe članak Friedjungov u bečkoj „Neue Freie Presse“ od 25. marta 1909., kojim je obijedio hrv.-srp. koaliciju s nedopuštenih sveza sa Srbijom.
- 1910. febr. 5.** odstupio je ban Rauch, a imenovan Nikola Tomašić.
- maja 28. sankcioniran je zakon „o izbornoj reformi u Hrvatskoj“, predložen saboru na prihvrat 5. maja.
- Njime je broj izbornika znatno povećan (na 190.000 prema 50.000 od prije) sniženjem cenzusa.
- aug. 22. raspušten je hrvatski sabor.
 - okt. 31. izbori održani za hrvatski sabor, u kojima je hrv.-srp. koalicija dobila relativnu većinu.
- 1911. nov. 7.** raspušten je hrv. sabor.
- dec. 15., 16. i 18. održani izbori; hrv.-srp. koalicija dobila apsolutnu većinu.
- 1912. jan. 19.** odstupio je ban Nikola Tomašić, a imenovan Slavko Cuvaj.
- jan. 25. raspušten je hrvatski sabor.
 - apr. 5. Slavko Cuvaj imenovan komisarom.
- 1913. jula 21.** dignut je Slavko Cuvaj sa službe, a komisarom imenovan barun Ivan Skerlec.
- nov. 27. barun Ivan Skerlec imenovan banom.
 - dec. 2. ban Skerlec izdao je provedbenu naredbu o nazivlju mjesta u Hrvatskoj (na osnovi zakona od 29. apr. 1907.).
 - dec. 6. ugarska je vlada povukla Kossuthovu željezničarsku pragmatiku i podnijela novu, u kojoj je izostala jezična odredba.
 - dec. 16. izbori održani u Hrvatskoj; hrv.-srp. koalicija zadobila apsolutnu većinu.
- 1914. juna 17.** otvoren je četvrti odjel kr. zem. vlade „za narodno gospodarstvo“.

VI.

Bosna i Hercegovina u XIX. vijeku.¹

Ojačanje bosanskih velikaša. Stalno opadanje osmanlijskoga carstva kroz XVII. i XVIII. vijek imalo je za posljedicu, da je i u Bosni i Hercegovini (kao u nekim drugim pokrajinama) sve to više rasla moć onamošnjega muslimanskoga plemstva. I tada se Bosna

¹ Up. Prelog, Povijest Bosne u doba osmanlijske vlade. II. dio (1739—1878), Sarajevo (1916).